מהפכניות

מחזה מאת: יוספה אבן שושן ודליה שימקו

בימוי: דליה שימקו

דיאלוגים: יוספה אבן שושן

<u>דמויות:</u>

מרתה פרוייד

זיגמונד פרוייד

ז'ני מרקס

קארל מרקס

כסנתיפה

סוקרטס

© כל הזכויות שמורות ליוספה אבן-שושן ודליה שימקו

<u>תמונה ראשונה: 2017 ממרום ההיסטוריה</u>

(על הבמה שולחן גדול , סוקרטס יושב באמצע השולחן, מימינו הזוג פרוייד, מרקס. כסנתיפה, אשת סוקרטס מסתובבת סביבם, מגישה אוכל, יין, ומחליפה כלי אוכל לאורך כל הסצנה היא שותקת ורק פולטת אנחות זעם ובוז כבושות מפעם לפעם)

סוקרטס: ועכשיו אני מציע שנרים כוסית לחיי החופש.

כולם: לחיי החופ...

סוקרטס: רגע..בעצם מה הוא חופש?

(חושבים)

זיגמונד אני חושב שהחופש האמיתי נמצא בחלום, רק שם אנחנו חופשיים לתת פורקן לכעסים המודחקים, לדחפים ולמאוויים הכמוסים ביותר שלנו.

מרתה וגם לדמיונות השווא זיגי

זיגמונד כן בהחלט מרתה, גם לדמיונות השווא ולחלומות בהקיץ

מרתה: שעליהם כבר כתבת בשנת 1905

זיגמונד: זה נכון . אז נשתה לחיי החופש בחלום!

פרוידים: לחיי החופש בחלום! לחיים! ***(שותה)***

סוקרטס רגע , פרופסור פרויד, הרגע טענת שהחופש האמיתי נמצא בחלום הלו כן?

זיגמונד בהחלט..

סוקרטס ועל מנת לחלום, האדם חייב לישון לא?

זיגמונד מובן מאליו הר סוקרטס

סוקרטס אז משתמע מדבריך שהאדם החופשי הוא אדם ישן.

(כולם צוחקים)

זיגמונד: זה לא מה שהתכוונתי לומר ..

מרתה: המרק הזה נהדר, מה שמת בו יקירתי, שום?

קארל: אדם הישן אינו רואה, אינו שומע, אינו מריח או חש, ואין ביכולתו לעבד את הנתונים הנקלטים בחושיו, אדם כזה הוא אדם משועבד. ה"פרופסור "הציע שנרים כוסית, לחיי החופש שבשעבוד? אני חושב שחופש אמיתי הוא החופש לפעול.

(כסנתיפה מביטה בסוקרטס. הוא מסמן לה שאינה יכולה להצטרף. היא נותנת לז'ני סכו"ם ופונה ממנה)

סוקרטס ואתה משוכנע שהחופש האמיתי נמצא בפעולה?

קארל זה ברור! אדם חופשי פועל כנגד הכוחות שמנסים לקבע את גורלו .

זיגמונד בעניין הזה אני מסכים בהחלט, האדם החופשי מודע לקרב המתחולל בין התת מודע לרציונל ונלחם בזיכרונות העבר..

קארל פרופסור פרוייד, אני לא מדבר על כוחות דמיוניים, אני מדבר על החופש לפעול נגד כוחות השוק.

מרתה: עלה דפנה! איך לא חשבתי על זה קודם. שמת כאן עלה דפנה... נכון יקרה?

(כסנתיפה חוטפת ממנה את הצלחת הריקה)

פרוייד מדוע אשתך זעופה כל כך הר סוקרטס?

סוקרטס משום שזהו טבעה הנשי, אל תתנו לזה להפריע לכם, מה הם בעצם כוחות השוק?

קארל כוחות השוק, הם אמצעי השליטה שנמצאים בידי בעלי ההון, שמנצלים את הפועלים כדי להכפיל את הונם ולשלש אותו.

זיגמונד ואני אומר לך שגם בעלי ההון אינם חופשיים משום שהם סובלים מאותו קרב אכזרי בין הרציונל לתת מודע.

קארל לבעלי ההון יש כסף ופנאי להתארח על כורסתו של הר פרופסור ולשוחח על הקרב האכזרי בין הרציונל לתת מודע, אבל פועלים שבויים לנצח במרוץ אחרי הלחם. לכן אני קובע שהחופש האמתי הוא החופש שבניידות המעמדית. לחיי הניידות המעמדית!

(קארל מרים הכוס, ז'ני גם. ז'ני)

ז'ני ***(לכסנתיפה מציעה לה את כוסה)*** תשתי יקירה.

(חליפת מבטים בין כסנתיפה לסוקרטס שמסמן לאו נחרץ)

ז'ני לחיים

(זיגמונד מהסס. סוקרטס לא מרים כוס)

סוקרטס רגע אחד, מה זאת 'ניידות מעמדית'

קארל ניידות מעמדית מבטלת את אידאת העבד ואידאת האדון שאתה כל כך אוהב לשבח.

ז'ני ניידות מעמדית הייתה מאפשרת לאשתך היקרה, להצטרף אלינו לשולחן כשווה בין שווים.

(כסנתיפה עוצרת עיסוקיה, מביטה בסוקרטס שעושה תנועת ביטול)

סוקרטס ***(לקארל)*** אם כך אתה קובע שחופש אמיתי הוא להיות מה שאינך?

קארל חופש אמיתי פירושו להיות מה שאתה רוצה להיות ולעשות מה שאתה רוצה לעשות, מתוך בחירה.

סוקרטס אז החופש האמיתי הוא בחופש לבחור.

קארל בהחלט.

זיגמונד סוף סוף אנחנו מסכימים הר מארקס! כל אדם חופשי לבחור להיות קורבן של הטראומות שלו או להשתחרר מהן. לחיי החופש לבחור!

(זיגמונד וקארל מרתה וג'ני מרימים כוסית)

סוקרטס עוד שאלה קטנה, האם אדם אמור לדעת בין מה למה הוא בוחר?

זיגמונד זה מובן מאליו הר סוקרטס.

סוקרטס וכל אדם יודע מי הוא ומה הוא?

זיגמונד בתנאי שהוא מודע לדחפים והיצרים המניעים אותו.

סוקרטס ואדם שנולד כעבד, עובד כעבד וימות כעבד. יודע מה זה להיות אדון?

קארל ***(מתלהט)*** ודאי שאינו יודע, משום שמעולם לא היה לו את החופש לנייד עצמו ממעמד העבדים למעמד האדונים.

סוקרטס נתעלם לרגע מן הסיבות, נוכל להסכים שאדם שמהותו היא עבד, לא יודע מה היא מהות האדון?

קארל איך אתה מעז לקבוע שיש אדם שמהותו היא עבד?! ז'ני, אנחנו מבזבזים את הזמן, בגלל אנשים כמותו, הפועלים חושבים שהניצול הוא גזרת גורל, אני רוצה לנתץ את כל זה. להרוס את העולם הישן ולבנות על חורבותיו עולם חדש, חופשי ושוויוני!

פרוייד הר מארקס, היה מעניין אותי לבדוק מהו הדחף שמוביל אותך להזיות על הרס וחורבן למען "עולם אוטופי", אשמח מאוד לארח אותך אצלי על הספה, ללא תשלום כמובן.

קארל ***(נוחר בבוז)***

(כסנתיפה מגישה קינוח, איש לא אוכל, חוץ ממרתה שמתענגת)

מרתה ***(לכסנתיפה)*** יקירתי האם זה הוא אותו נקטר אלים, שעליו מדבר הומרוס?

סוקרטס מדוע את סבורה שהיא מכירה את הומרוס?

מרתה: מי לא מכיר את הומרוס?

סוקרטס: עוד שאלה, אתה שרוצה לנתץ את יסודות החברה, באמת סבור שיש חופש שמבוסס על עוול?

מארקס אי אפשר לתקן עוול מבלי לגרום עוול.

סוקרטס ואם אומר לך שעשיית עוול היא דבר רע שמבייש את עושהו?

מארקס אז אומר לך שמי שנפגע זכותו לפגוע בחזרה.

סוקרטס ואם אומר לך שאסור לנו להתגונן על ידי פגיעה במי שפגע בנו.

מארקס אז אני אומר לך שאתה צדקן כפי שהוא בורגן. ושניכם מטומ-

סוקרטס הרגע ידידי, האדם החופשי אינו משועבד לכעסיו

מארקס ואם הכעס משתולל בתוכו כמו סוס פרא?

סוקרטס אז על הפרש להתאמץ לשים לו רסן. קח דוגמא ממני: אני רכשתי *את* היכולת לרסן את עצמי בזכות התמודדת יום יומית עם מזגה הרע של אשתי, מתוך ידיעה ברורה שאם אצליח להתמודד עם אישה רשעה וזעופה כמו כסנתיפה, אוכל להתמודד עם כל אדם בעולם, ולכן...

(כאן כסנתיפה שלא יכולה לסבול יותר משחררת צעקה ומושכת את המפה מהשולחן וכל הכלים והמאכלים עפים לכול עבר)

פרוייד ***(מביט בכסנתיפה)***מעניין ***(מוציא מחברת ורושם)***

(כאן קטע תנועתי, בו הנשים מסדרות את הבמה מחדש בשלושה מוקדים שונים:(חדר השינה של מרתה וזיגמונד, רחוב ליד ביתם של קארל וז'ני, ותא המאסר של סוקרטס בקטע התנועתי מסדרים את הבמה למוקדי ההתרחשות וגם מפנים את ביתם של ז'ני ומרקס) ותוך כדי זה נראה גם פינוי ביתם של ז'ני וקארל המושלכים לרחוב. ז'ני עומדת בתוך המהומה חפצי הבית שלה ושל קארל מפוזרים ברחוב, מזוודות מהוהות, קערות תיבות ספרים קשורים בחוט.

<u>תמונה שניה: ז'ני וקארל לונדון 1864</u>

(קארל מגיע בריצה מנופף בערמת דפים כתובים בכתב יד, הוא לובש מעיל דק לעונהוכובע מהוהה, אך נראה מאושר ז'ני מבחינה ורצה לקראתו)

ז'ני קארל!!!!! קארל !! טוב שהגעת....

קארל ז'ני ז'ני, היה לי יום נהדר היום בספריה של המוזאון, המוזה באה לבקר אותי ופתאום קפץ לי לראש, המשפט שאותו אנחנו מחפשים כבר כל כך הרבה זמן, והיום מצאתי אותו! זה המשפט שצריך לכתוב בראש כל ספר, בתחילת כל מאמר, ועל גבי כל אנדרטה, תקשיבי לזה, מה את אומרת: "פועלי כל הארצות התאחדו!" זאת פשוט האמת הצרופה של מה שאנחנו מנסים להביע, רציתי לשלוח לאנגלס מברק, אבל אין עלי גרוש, את תרוצי לדואר אחרי ארוחת הערב... הוא יהיה מאושר,

ז'ני קארל רגע אחד... תקשיב שניה....

קארל תחשבי על זה, לעומת המשפט "כל בני האדם אחים הם" שקר של הכנסייה, כמה צביעות יש במשפט הזה, מה לנו ולכל הבורגנים העלובים שמתענגים על נקניק .. ***(עוצר הכל פתאום רואה את כל החפצים שלהם זרוקים ברחוב)*** מה קורה כאן? כל הבגדים שלנו, ושל הילדות ככה ברחוב?

ז'ני זרקו אותנו מהבית

קארל מה?

ז'ני כן באו שניים, בעל הבית ועוד נושה מפחיד... ואיימו לזרוק את כל החפצים שלנו דרך החלון, אם לא נשלם מייד...חיפשתי כסף במגרות לא מצאתי כלום אז התחננתי שייתן לי לפחות לארוז...

קארל וסחבת את כל זה לבד?

(קולות ברקים ורעמים נשמעים מכאן ולאורך הסצנה)

ז'ני דחפתי הכול מהר פנימה וגררתי את המזוודות אחת אחת

קארל וכל הספרים מפוזרים ככה, עוד רגע ירד גשם והם יתרטבו, רגע אחד, רק אתמול התחלתי לכתוב משהו על אמצעי היצור שנמצאים בידי האצולה ...איפה זה ז'ני זה היה מאמר מאד חשוב...***(מתחיל לפשפש בהיסטריה בין הדפים)***

ז'ני ***(מוציאה את המאמר מכיסה)*** הנה זה

קארל: תודה אהובה שלי... ***(מחבק אותה)*** מה זה את קפואה..., אני הולך להחטיף לבעל הבית המושחת הזה, איך הוא יכול לזרוק משפחה שלמה מהבית באמצע החורף?... איפה הבנות.

ז'ני השארתי אותן בכנסייה

קארל השתגעת? הפקרת את הבנות שלנו במוסד המתועב זה?

ז'ני הכומר הבטיח לתת להן ארוחה חמה ומיטה עד שנסתדר.

קארל הבטיח, בטח שהבטיח, בתמורה למה ז'ני?

ז'ני הוא לא ביקש כלום

קארל בטח שלא ביקש, אבל הוא קיבל את הנשמה שלהן...הוא יכריח אותן להתפלל אווה מריה לפני השינה, יעמיד אותן מול הצלב.. יספר להם סיפורי אימה, חשבת על זה?

ז'ני עדיף שיקפאו בקור ברחוב?

קארל עדיף שיגורו עם ההורים שלהן בבית. עכשיו לכי להוציא אותן משם ואני אלך לקרוא את המנוול הזה לסדר. מה הוא חושב לעצמו, לזרוק מהבית את הברונית פון וסטפהלן?

ז'ני הוא צודק! אתה לא שילמת את שכר הדירה כבר חודשיים.

קארל מה? זה שקר. את משכנת את מעיל הפרווה שלך, ונתת לי כסף לשלם לו, אני ממש זוכר שהחזקתי ביד שלי שכר דירה של חודשיים..

ז'ני ומה עשית עם הכסף?

קארל אני... נתתי אותו לבעל הבית.

ז'ני לא.

קארל לא?

ז'ני הכסף לא הגיע אליו, זאת עובדה. בטח עשית אתו משהו.

קארל את בטוחה? מתי זה היה בדיוק.

ז'ני לפני חודשיים בערך. נדמה לי שבאותו ערב חזרת שתוי ועליז... מה עשית עם הכסף...

קארל מה את רומזת ז'ני את יודעת שאני לא הטיפוס שמבלה את כל ימיו בשת... רגע רגע...לפני חודשיים אמרת? בספטמבר... זה לא היה ביום ש...? כן בדיוק...זה היה היום שהקמנו את "הסתדרות הפועלים הבין לאומית הראשונה" בסן מרטין. זה היה יום גדול, הגיעו לכאן נציגים של הפועלים מכל אירופה.. היו שם נציגים מאיטליה, סוציאליסטים מצרפת, נציגים בריטים, גרמנים, ואפילו אנרכיסטים רוסיים, היה שם גם אחד בקוניו, בחור מבריק אני אומר לך, היתה שם הסכמה כללית, שאין שום טעם להגיע להבנה עם המעמדות העליונים רק הפועלים ישחררו את עצמם, היינו מאושרים...כולנו היינו

ז'ני והכסף?

קארל אה כן... הכסף... אני הזמנתי אותם לשתיה. על חשבוני

ז'ני את כולם?

קארל ***(מתפתל בתוך עצמו)*** את כל מי שהיה שם

ז'ני בכל הכסף?

קארל תחשבי על זה ז'ני, אני זימנתי אותם והם באו ברגל, ברכבת מכל רחבי היבשת, חלקם אפילו לא מצאו מקום לישון... אז לפחות זה..

ז'ני אתם שתיתם שכר דירה של חודשיים?!

<u>סצנה שלישית: מרתה וזיגמונד,1896וינה</u>

(מרתה וזיגמונד במיטה שלהם, מרתה בכותונת לילה, וזיגמונד בחלוק בית. מתוך החושך אנו שומעים בהתחלה את זיגי מלמל משהו לא ברור, ורק קולה של מרתה נשמע ברור...היא מדברת את מחשבותיה)

מרתה הבגדים של הילדים ארוזים, החליפות של זיגי, שלא יתקמטו, הפסלים יישארו בבית ...אי אפשר, זיגי יכעס, החתול המצרי נותן לו השראה, איך אישה עם ראש חתול יכולה לתת השראה? די דוחה.. כמו החתולים המטונפים של הרכבת, אוי הרכבת! הכרטיסים...

(המלמולים של זיגמונד מתבהרים והולכים עם האור העולה, ואנו רואים את זיגמונד רכון מעל מרתה בתנוחת משגל, כאשר ראשה נמצא מחוץ למיטה...וזיגמונד מתלהט והולך)

זיגמונד מרתה meine אפפל שטרודל

מרתה זיגי במחלקה ראשונה זה בטוח. בקרון הראשון...

זיגמונד meine אפפל שטרודל מיט ונילה קרים שלי

מרתה חלון פונה אל הנוף **...**

זיגמונד meine אפפל שטרודל מיט ונילה קרים קצפתית שלי

מרתה עם כוון הנסיעה?

זיגמונד אפפל שטרודל קצפתית עסיסית ולוהטת

מרתה ואולי בכוון ההפוך? .. אוי לא! לרוץ לתחנה... מחר...מוקדם

זיגמונד את האפל שטרודל הלוהטת שלי ואני הזאכרטורטה המריר שלך...

(הוא מרים את היד שלה כדי שתלטף את ראשו)

מרתה אם רק אם רק אם רק היה לנו

זיגמונד אני הזאכרטורטה המריר שלך נכון? liebemeine תגידי תגידי

מרתה ***(מלטפת ראשו כלאחר יד)*** כן ארנבון שלי,אתה הטלפון שלי.

זיגמונד ***(זיגמונד מפסיק את המשגל באחת, המום)***מה? הטלפון?! הטלפון?!

מרתה אני מצטערת זיגי, אבל אם רק היה לנו טלפון לא הייתי צריכה לרוץ לתחנה עם כל שינוי קטן

זיגמונד מה הטלפון קשור עכשיו?

מרתה ***(מרתה מהססת)*** אני מצטערת...meine Sacher Torter... אתה באמת ארנבון שלי וגם זאכרטוטרה, ואני באמת לא הייתי צריכה ככה להפריע. באמצע... באמת מוזר מה שקורה לי היום.. אני בעצמי לא מבינה את עצמי פשוט...***(אוזרת אומץ)*** האמת היא שהתנוחה הזאת עושה לי מיחושים ובחילה, אולי אפשר, כלומר הייתי מעדיפה, לקיים את חובתי למוסד הנשואין באמצע המיטה.

זיגמונד אה...***(נבוך)*** ואני חשבתי... שאת נהנית.

מרתה אני נהנית אבל זה לא כל כך נוח

זיגמונד אני מתנצל מרתה יקרה שלי, אם רק הייתי יודע,

מרתה אתה לא אשם

זיגמונד אני מבטיח לך שמהיום, רק במרכז המיטה. כמה זמן אנחנו נשואים?

מרתה עשרים שנה ארנבון שלי

זיגמונד ורק עכשיו מצאת לנכון?

מרתה חשבתי על זה אבל לא ידעתי איך

זיגמונד 20 שנה?!

מרתה בדרך כלל אני מסתדרת...פשוט לא זכרתי אם הזמנתי לך כרטיס רכבת במחלקה הראשונה במושב שליד החלון עם כוון הנסיעה או נגד כוון נסיעה, עכשיו אני אצטרך לעזוב מחר את הבית באמצע האריזות, לרוץ לתחנת הרכבת, להחליף את הכרטיס, אם רק היה לנו טלפון זיגי,..

זיגמונד את יודעת מה אני חושב על זה מרתה

מרתה זה היה חוסך לי זמן יקר

זיגמונד ***(עכשיו כבר זועף)***את יודעת שאני מתעב טלפונים מרתה,מהרגע שיהיה כאן טלפון, כל מי שירצה לשאול משהו, או להתייעץ או סתם לספר איזו שטות, יוכל פשוט להרים את השפופרת ולצלצל לכאן. את מבינה את זה מרתה? פשוט להתפרץ בלי שום התחשבות, במן.. אנוכיות שכזאת, בלי לשאול את עצמו אם אני עובד או חושב או כותב את מבינה את זה? המכשיר הזה מאיים לחדור לפרטיות שלי, ולהשתלט לי על החיים...

מרתה מה אכפת לך שיהיה לנו טלפון, ורק אני אענה לו.

זיגמונד אבל אז יבקשו ממך למסור לי דברים, לא תהיה לנו כאן דקה של שקט

מרתה אבל...

זיגמונד המכשיר המתועב הזה לא ייכנס אלינו הביתה!

מרתה בסדר בסדר ארנבון, הרוגז עושה לך נדודי שינה, בוא אלי עכשיו.. ***(מרתה מנסה לפתות את זיגמונד לחזור למעשה האהבה, ופונה ממנה)***

מרתה מה קרה זיגי, אתה לא מרגיש טוב?

זיגמונד ***(פונה ממנה מהורהר וטרוד)*** התנוחה, התנוחה לא נוחה, למה לא אמרת כלום...

(הוא קם ומתחיל להסתובב בחדר בשתיקה. מדי פעם הוא מלטף אחד הפסלים, מרתה במיטה, קוראת את "מוות בונציה" ומתחילה להתנמנם ולהיכנס לשרעפי הפנטזיה המינית

<u>תמונה רביעית: כסנתיפה וסוקרטס, אתונה 399 לפנה"ס</u>

(סוקרטס, גבר כבן60 בתא הכלא, שם עליו להמתין לשתיית כוס התרעלה לאחר משפט בו הורשע בהשחתת הנוער ובכפירה באלים. הוא ישן על דרגש, ליד מגילה שעצר כתיבתה באמצע. בזמן שישן נכנסת כסנתיפה אשתו,אישה צעירה מאוד, בלבוש פשוט, היא מתקרבת אליו בשקט, מקיפה אותו, מתבוננת בו מקרוב, חוככת בדעתה אם לגעת בפניו אם לאו ומחליטה שלא. מארגנת מעט את החדר ואז שוב מתקרבת אליו. אט אט היא מושכת את המגילה מידיו, פורסת אותה על הרצפה. היא בגבה אליו שקועה באותיות, כמו מלטפת אותן... סוקרטס מתעורר בבהלה. אך היא לא מבחינה בו... הוא מביט בה זמן מה)

סוקרטס הבהלת אותי.

כסנתיפה אני מצטערת... פשוט...סליחה.

סוקרטס לא חשוב. יהיה לי נצח שלם לישון...

(הם מביטים זה בזו, זרות ביניהם. שתיקה ארוכה.)

סוקרטס איך נכנסת?

כסנתיפה אמרו שהערב תשתה את הרעל... אז דפקתי על השער בכל הכוח, אז הם לא פתחו לי.. אז, התחלתי לטפס על השער, אז רצו להוריד אותי, אז נתליתי על הסורגים, אז הם ניערו אותם, אז צרחתי בקולי קולות, אז אמרו לי לשתוק, אז אמרתי שאני לא אשתוק... אז..

סוקרטס איפה הילדים?

כסנתיפה אצל השכנה..

סוקרטס למה לא הבאת אותם? רציתי להיפרד מהם.

כסנתיפה אני לא באתי להיפרד.

סוקרטס אז למה באת?

כסנתיפה להגיד שלא תשתה.

סוקרטס גזר הדין נחרץ.

כסנתיפה: אתה עוד חי... אפשר עוד לשנות תחשוב עלינו

סוקרטס מה יש לחשוב, הצביעו וזהו!

כסנתיפה אז יצביעו שוב, אתה סוקרטס, אם תתעקש הם יסכימו, גם ככה220 הצביעו בעדך שאתה זכאי, חסרים רק30

סוקרטס ולמה שאותם שלושים ישנו את דעתם?

כסנתיפה הם ישנו

סוקרטס איך? אני שואל אותך.. איך?...

כסנתיפה לחברים שלך יש כסף...

סוקרטס השופטים לא ישנו את דעתם.

כסנתיפה הם יצביעו בעדך...

סוקרטס הם יצביעו בעד הכסף, אבל לא ישנו את דעתם..

כסנתיפה מה זה חשוב, ישנו את דעתם, לא ישנו את דעתם, תהיה זכאי ותחיה!

<u>תמונה חמישית: קארל וז'ני</u>

ז'ני אני משכנתי את המעיל שלי, ואתה שתית את כל הכסף.

קארל אני מצטער... לא חשבתי על זה באותו רגע... נסחפתי בתחושה של ניצחון הרגשתי שעלינו על הגל והכל יסתדר...ועכשיו..

ז'ני ועכשיו כולנו צריכים ללכת לכנסיה...

קארל בשום פנים ואופן לא... הברונית פון וסטפהלן לא צריכה את הטובות של הכנסייה. חכי לי כאן אני הולך, הכל יהיה בסדר

ז'ני לאן?

קארל אני אלווה כסף מקופת הפועלים...

ז'ני לא... לקחנו מהם כסף לפני כמה חודשים בשביל ההלוויה של פרנצ'סקה. נשבענו להחזיר הכל עד השילינג האחרון ועוד לא החזרנו,

קארל: אין לנו ברירה.

ז'ני יש ברירה! נמשכן את הגביע והצלוחית.

קארל לא. לא את הגביע של אבא שלך, וגם לא את הצלוחית הרי אמרנו שלעולם לא נמשכן אותם, אני לא אסלח לעצמי אם תאלצי להיפרד מהם בגלל אופוריה רגעית שחוויתי עם הפועלים...נלווה מהקופה של הארגון

(קארל מנסה להרחיק אותה מהחפצים, אך ז'ני מתחילה לחפש בקדחתנות את הגביע בין החפצים)

קארל: נו... לא צריך ז'ני...נמצא פתרון...

ז'ני אסור לנו לבקש נדבות, אנחנו נמשכן את הגביע ונוציא הבנות מהכנסייה אתה צודק אסור להן להיות שם, נו? איפה זה איפה זה לכל הרוחות, איפה התיבה הקטנה... ***(היא מוצאת את התיבה פותחת אותה.... התיבה ריקה)***קארל...***(קארל שותק)*** קארל...שקרן! שקרן! אתה עומד פה, מתחנן שלא אמשכן את הגביע, אחרי שמשכנת אותו בעצמך ומשקר לי בלי בושה ***(דמעות מתחילות להציף את עיניה)***

תמונה שישית מרתה וזיגמונד

מרתה ***(לעצמה כילדה קטנה / או סו, בכל מקרה אלה הן מחשבותיה)***הסוס דוהר כל כך מהר..ואת ילדה רעה מרתה.... מגיע לך עונש..***(מפסיקה באחת)*** זיגי הרעש הזה בלתי נסבל, אתה שוב גורר רגליים תשתדל להלך בשקט קשה לי להתרכז...

זיגמונד חשבתי שאת ישנה מה את עושה?

מרתה ***(נבוכה)*** אני...אה... אה... אני קוראת! מוות בוונציה של תומאס מאן.

זיגמונד שוב אותו ספר? מרתה meineliebe,למה לבזבז זמן יקר כל כך?

מרתה משום שהסופר הזה יודע הכל בחוש ארנבון שלי.

זיגמונד איך את יכולה לומר דבר כל כך לא מדעי בביטחון כזה.

מרתה כי זאת האמת

זיגמונד לתומס מאן קל, לא מוטלת עליו חובת ההוכחה. ולכן הוא נוהג בחוסר אחריות שעשוי להוביל לאסון

מרתה אסון זיגי? אתה לא חושב שיש כאן הגזמה

זיגמונד אסון. כן. בהחלט אסון.. כשאני מצביע באופן מדעי , על הקשר בין עולם פנימי נסתר מן העין לבין תופעות פיזיות, כל עולם הרפואה מתקומם עלי ומוקיע אותי, אבל תומס מאן שלך קושר באופן מופרך לחלוטין בין מגפת הכולרה לאהבה, וכולם קוראים ומהללים, רק שאיש לא חושב על הרעיונות המסוכנים והפנטזיות ההזויות שהספר הזה מכניס לאנשים לראש. ומי צריך לטפל בהם אחר כך בזמן שהסופר המהולל שלך, שותה כוס יין, וחושב על הבדיה הבאה שלו?

מרתה אין ספק שהוא לא דייקן כמוך זיגי... בכל זאת תשתדל לא לגרור רגליים, טוב?

זיגמונד ***(פזור נפש)*** טוב טוב, אני אשתדל

(זיגמונד, מתיישב ליד השולחן, מביט בניירות שלו, מיואש, הוא לא מרוצה ממה שמוצא שם, מסתבך עם הניירות לא מוצא כלום, מלטף את הפסלים, מדליק את המקטרת שלו, מרתה חוזרת לפנטזיה שלה וממלמלת.)

מרתה ***(כילדה)***את אשמה מרתה... ילדה טובה חייבת ללבוש תחתונית... ואת ילדה רעה מרתה, מאוד מאוד רעה ועכשיו מגיע לך עונש...

(החדר מתמלא עשן, זיגמונד מתחיל להשתעל ומרתה בעקבותיו)

מרתה החלטנו לא לעשן בחדר השינה, רק עכשיו החלמת משפעת, אתה לא שקט זיגי, משהו מטריד אותך. למה שלא תיקח לך קמצוץ מהתרופה שלך? ברטה גם אמרה שהיא משפרת מאוד את מצב הרוח.

זיגמונד ברטה?

מרתה ברטה פפנהיים.

זיגמונד: מי זאת?

מרתה: אל תעמיד פנים זיגי, ברטה פפנהיים, האישה שאתה מקפיד לקרוא לה אנה או במאמרים המפורסמים שלך.

זיגמונד אבל איך את יודעת שברטה פפנהיים היא פציינטית שלי? אני סיפרתי לך?

מרתה: היא חברה שלי זיגי.

זיגמונד: והיא סיפרה לך שהיא אנה או?

מרתה: היא ספרה לי הכל.

זיגמונד: זה אסור , זה לא מקצועי,

מרתה אבל ברטה סיפרה לי בעצמה והיא מאוד אוהבת את התרופה המיוחדת הזאת, היא אפילו טוענת שהיא מקלה על התקפי השיתוק שלה...

זיגמונד: אף אחד לא אמור לדעת על מה שקורה במפגשי הטיפול שלי, אני חייב להקפיד על אתיקה רפואית... גם ככה לא מבינים את חשיבות הטיפול בדיבור שלי ואם זה ידלוף , אם מישהו ידע ...

מרתה: זאת אני זיגי, אתה לא סומך עלי? קח לך קמצוץ או שניים מהתרופה ותירגע

(זיגמונד, מסניף קוק,)

זיגמונד: את יודעת שברטה פפנהיים... (משתתק) ולחשוב שכל וינה תדע על זה..

<u>תמונה שביעית: כסנתיפה וסוקרטס</u>

סוקרטס זה לא מוסרי, זה מושחת. רק אישה יכולה לחשוב ככה

כסנתיפה נכון ואני אישה. האישה שלך!

סוקרטס מעולם לא לקחתי כסף מאף אחד תמורת הידע שהעברתי ועכשיו את רוצה שאקח כסף מהחברים שלי כדי לעוות את הדין?

כסנתיפה כן, שפעם אחת ישלמו כמו שצריך על כל מה שלימדת אותם.

סוקרטס מה יגידו עלי באתונה? שסוקרטס קנה את הצדק?

כסנתיפה יגידו שגאוותן מנופח תמיד נשאר גאוותן מנופח.

סוקרטס ומה זה גאוותן מנופח?

כסנתיפה גאוותן זה מי שחושב שהוא טוב יותר מהאחרים, וגאוותן מנופח זה מי שמשתמש בהרבה מילים כדי להוכיח את זה בכל מחיר... בדיוק כמוך במשפט שלך, קורא לעצמך "המתנה שהאל נתן לאתונה", הה, מתנה! מקלל את התובע ובמקום לתת כבוד לשופטים, שהם פוליטיקאים, אומנים ומשוררים שחושבים שהם הכי חכמים בעולם, אז ה"מתנה של אתונה" דווקא משפיל אותם ועוד לא מתבייש לספר שהאורקל של דלפי, אמר שאין אדם חכם ממנו

סוקרטס זאת האמת,

כסנתיפה ועוד אומר שזאת האמת ואתה באמת יותר חכם מכל משורר, פוליטיקאי ואומן שחי בעולם הזה.

סוקרטס זה לא מדויק.. הם חושבים שהם יודעים הכל.... אני יודע שאני לא יודע שום דבר בוודאות, אני אפילו לא יודע בוודאות שאני לא יודע ובגלל זה אני חכם

כסנתיפה רואה שאתה גאוותן מנופח? כן יודע מוודאות, לא יודע בוודאות.. את זה שאתה הולך למות אתה יודע בוודאות? תמיד חופר מעל ומתחת לאדמה, הופך אתה לא נכון לנכון, כדי להשפיל את האחרים. חשבת שימחאו לך כפיים כי אתה כל כך חכם?

סוקרטס חשבתי שהם יבחרו בצדק...

כסנתיפה אתה רואה שאתה טיפש? הצדק לא עניין אותם, אלא הכבוד... אתה לא מבין כלום, לא הייתה להם ברירה, הם גברים, אז הם היו צריכים לקחת את הכבוד שלהם בחזרה אחרי כל העלבונות ששפכת עליהם. הם אולי רצו להשפיל אותך אבל לא באמת רצו שתמות, אז הם נתנו לך את האפשרות לבקש רחמים, על הילדים שלך שיהיו יתומים עלי שאני אהפוך לאלמנה, אז במקום זה הכרזת, שיש לך ילדים אבל אתה דווקא לא תבקש רחמים בשבילם. הייתה לך זכות לבקש חנינה למה לא ביקשת?

סוקרטס מה רצית? ***(לועג)*** שאעלה את החברים לדוכן העדים, לספר על מידותיי הטובות, שאשפוך דמעות תנין, ואקרע את ליבם בסיפורים קורעי לב, על "אשתי האומללה והילדים היפים והחכמים שלי שיהפכו ליתומים מסכנים ורעבים, שיתרוצצו בסחבות?"

כסנתיפה כן, זהמה שרציתי! וזה מה שכל אדם עם לב היה עושה. ילד רעב זה באמת קורע לב. אבל לך אכפת רק מעצמך.

סוקרטס לא! אכפת לי רק מהאמת.

כסנתיפה כי אתה גאוותן מנופח שרוצה למות כמו גיבור

<u>תמונה שמינית: ז'ני ומארקס</u>

ז'ני אתה שקרן.. פשוט שקרן יש עוד דברים שאתה מסתיר ממני?

קארל אני... תסלחי לי ז'ני, התכוונתי לפדות אותו.... הקומוניסטים עמדו למשפט בקולון... לא היית אמורה לדעת... אני ברחתי... את זוכרת? ... לא היית אמורה לגלות.. אבל הם עמדו למשפט את זוכרת נכון? אני ניצלתי אבל לא יכולתי להפקיר את האנשים שלנו שם, אז כתבתי מאמר, והיה צורך להדפיס ולשלוח במהירות, הקצבה של אנגלס נגמרה.. אז... הגביע... קיבלתי עבורו הרבה כסף... לא חשבתי שתרגישי.....לא הייתה ברירה...

ז'ני ***(שאצרה את התסכול בתוכה מתפרצת בבכי ומכה את קארל)*** זה הדבר היחידי שביקשתי ממך אי פעם, ההבטחה היחידה, גביע הכסף הזה היה של אבא שלי מהילדות, ולפני כן הוא היה של סבא שלו ושל סבא של סבא שלו, וחרוטים עליו תאריכי ההטבלה של שלושתם...אתה יודע שמכרתי ברצון את כוסות הכסף ואת התחתיות, את הסרוויס המלא מהפורצלן, ואפילו את הפמוטים של אמא,

אבל הגביע זאת המזכרת היחידה שנשארה לי מאבא...והצלוחית של החתול שלי...איך לא חשבת עלי?.. ***(היא פורצת בבכי קולני בוכה ומתרחקת ממנו, ומשאירה אותו עם הדברים)***

<u>תמונה תשיעית למרתה וזיגמונד</u>

(זיגמונד המוטרד מעיף את הניירות, גם הטבק מתפזר, הוא מתעצבן...ומשהו נשבר. מרתה נבהלת. זה מוציא אותה מהפנטזיהאבל היא ישר נכנסת לתפקוד. היא יוצאת חוזרת עם מטאטא ויאה, ומסדרת)

מרתה אתה אל תזוז זיגי. זה רק יחמיר את המצב.

(מרתה ממשיכה לסדר וזיגי עומד באמצע החדר פוחד לזוז)

זיגמונד מרתה את לא חושבת שהעובדה שאני בכבודי ובעצמי הלכתי לערוך קניות במכולת, משום שאת היית עייפה ולמשרתת כאבה הרגל הרסה לחלוטין את הדימוי של ד"ר פרוייד בעיניהם?

מרתה בעיני מי?

זיגמונד החנווני, השכנים, כולם...

מרתה איזה שטויות אתה מדבר, כשמישהו הוא הר דוקטור זיגמונד פרויד, הוא לא צריך לדאוג יותר מדי לדימוי שלו בעיני חנווני או השכנים או איזה מישהו זר..

זיגמונד ***(זיגי מבולבל)*** כן כן, אולי את צודקת ***(שוב שותק ולוקח מנת קוק נוספת, מרתה בוחנת אותו בקפידה)***

מרתה משהו אחר מטריד אותך, אתה לא אוכל טוב כבר כמה ימים, ובקושי ישן, למרות שמאוד חשוב שתחלום,***(, היא לוקחת אותו למיטה ומסדרת את המצנפת תעל ראשו)*** עכשיו כשהכל נקי, שב כאן ותספר לי הכל.

(זיגי מתיישב על המיטה וחוכך בדעתו כיצד להתחיל)

<u>תמונה עשירית ג'ני ומארקס</u>

(ז'ני עדיין מתייפחת)

קארל נו די ז'ני... אני לא יכול לראות אותך בוכה... אנחנו נפדה את הגביע ואת הצלוחית אני מבטיח לך

ז'ני ***(בסוג של היסטריה ובכי של יגון עמוק)*** אנחנו לא נפדה כלום כי אף פעם לא יהיה לנו כסף...***(מתייפחת)***

(היא מתייפחת שעה ארוכה עד שהוא מאבד עשתונות)

קארל ***(צועק)*** די כבר! מספיק! על מה את בוכה? את לא מתביישת? האנשים שלנו בקולון היו בסכנת חיים, משכנתי את הגביע הזה כדי לפרסם מאמר שהוציא אנשים לרחובות, ובמקום שתשמחי על השותפות שלך במאבק, את מיללת כמו משרתונת על איזה גביעון עלוב וצלוחית של חתלתול?!... מה קרה לך ז'ני... את מאבדת את השפיות שלך ומתחילה להתנהג כמו איזו בורגנית מיובשת....

(המילה "בורגנית מיובשת "מקפיצה את ז'ני, מאישה מיבבת היא הופכת ללביאה זועמת ומתנפלת על

קארל בזעם)

ז'ני אני בורגנית מיובשת קארל? אני שהתחתנתי איתך נגד רצונו של אבא? אני בורגנית? שעזבתי מאחור בית מפואר על שפת אגם כדי לגור אתך ועם הילדים שלנו בבית שפונה לחצר מסריחה של קצב? שמכרתי את כל התכשיטים שלי ואת כלי הכסף ואפילו את המעיל שלי, כדי לממן את ההוצאה לאור של המאמרים שלך, אני שמתרוצצת איתך במפעלים, יושבת כל הלילה לאור הנר, מעתיקה את כתבי היד שלך, מחלקת אותם מדלת לדלת.. לי אתה קורא בורגנית קארל? איך את מעז

קארל אני... לא התכוונתי...

ז'ני אתה כן התכוונת, אמרת שאני רגשנית כמו משרתונת...

קארל אמרתי שאת בוכה כמ...

ז'ני שמעתי בדיוק מה שאמרת ואני לא בורגנית. אני אומנם ברונית שנולדה למעמד האצולה, אבל אתה הוא זה שלא רצה שאוותר על התארים שלי, שנהנה לספר ש"אשתי היא הברונית פון וסטפהאלן" , שמתגאה בכל הזדמנות באות לגיון הכבוד של משפחתי ומציג לראווה את סמלי האצולה המטופשים בפני כל מי שנכנס לבית העלוב שלנו. אני בזה לסמלים האלה ואתה יודע שאין שום קשר בין ז'ני הברונית לז'ני מארקס, אין יותר ז'ני פון ווטפסהאלן, אתה רצחת אותה למען המהפכה שלך

קארל המהפכה שלי? פתאום זאת רק המהפכה שלי ואני רוצח? מה פתאום את קוראת לי רוצח? רק בגלל איזה גביע מקולל?

ז'ני כן אתה רוצח! ואני הייתי הרצח המהפכני הראשון שלך. אתה הפכת בת אצילים לקבצנית. בגלל זה כל כך שנאת את הגביע הקטן שלי, הוא הכעיס, כל כך הכעיס אותך, עד שהיית חייב למשכן אותו למרות כל מה שהבטחת לי, ולמה? כי אתה מפשיט אותי מכל שריד של קשר לעבר שלי, ואני שמחה להתפשט קארל, ולא רק בשבילך, בשביל המהפכה, שהדם שלה זורם בעורקים שלי לא פחות מאשר הוא זורם בעורקים שלך

קארל את לא צריכה לספר לי ז'ני... אם לא הייתי עוצר אותך הייתי הולכת לעבוד עם הפועלות בבית החרושת.

ז'ני אף אחד לא מת מעבודת כפיים

קארל את מבריקה... את לא רוצה לבזבז את המוח שלך באיזה בית חרושת... את פילוסופית ז'ני

ז'ני פילוסופית של חולדות זה מה שאני,

קארל זה לא נכון, את לימדת אותי ואת אנגלס כמה משפיל זה לוותר על אוכל כדי לרכוש תרופות לילד חולה, את אמרת שהשפלה הזאת היא השמן שיניע את גלגלי ההיסטוריה של המהפכה

ז'ני ואתם החמאתם לי והתלהבתם,

קארל בדיוק ז'ני.. הרעיונות שלך הם האש של המהפכה

ז'ני אבל אין כבר אש, אתה כיבית את האש, אתה הוגה כל הלילה, ובבוקר רץ לכתוב את ההיסטוריה בחדר המחומם של המוזיאון, ומה אני כותבת קארל? אני כותבת רשימות של חובות, עשרים ושתיים לירות סטרלינג לבעל הבית, עשרה שילינג לאופה, חמישה שילינג לחלבן, מוכר התה מסיט ממני את העיניים כשאני עוברת בשוק, הקצב כבר לא מציע לי אפילו עצמות לחתולים, והמוח שלי לא מפסיק לחשוב ולחשב: אולי כדאי לוותר על ארוחה של יומיים ובמקום זה להזעיק רופא שיבדוק את הפריחה של לנכן? אבל גם אם יבוא רופא מאיפה נשלם על התרופה? והאם זה בכלל מוסרי למנוע אוכל מכל המשפחה בשביל לקנות תרופה לילדה אחת? איבדנו כבר שני ילדים קארל! ואם יקרה משהו ללנכן הפעם אני אמות יחד אתה ***(קארל עוצר אותה מחבק אותה בחום....)***

קארל אני אוהב אותך... אני כל כך אוהב אותך...

ז'ני ***(נשענת עליו)***... אני מתעוררת בלילות ושומעת את הילדות משתעלות ואני מרגישה כל כך אשמה... ו

קארל ... את לא אשמה..... אני האשם. אני נסחף באופוריה המדומה שלי ומקריב אותך ואת הבנות... את צו דקת ז'ני, אני רוצח... !

ז'ני אני עייפה קארל... כל כך עייפה... וקר לי..... ואני שונאת אותך וזה מפחיד אותי...

<u>תמונה אחת עשרה מרתה זיגמונד</u>

(מרתה מסתדרת החדר ואת הניירות ופרויד מתחיל לדבר)

זיגמונד העניין הוא שאני מרגיש שאני עומד בפני פריצת דרך

מרתה ברור! אתה תיכנס לפנתאון של ההיסטוריה ארנבון, כמו הומרוס או עמנואל קאנט או סוקרטס...

זיגמונד אבל מרתה, אני תקוע...

מרתה למה? הרי כל מאמר שלך זוכה לתגובות סוערות כל כך... והטיפול הזה שאתה קורא לו "טיפול בדיבור" הוא המצאה מהפכנית. חשבתי על זה שהיא גם חסכונית

זיגמונד מה?

מרתה כן כן.. היא מחליפה את הצורך בתרופות, במכות חשמל יקרות או בנסיעות פזרניות למרחצאות מרפא. והטיפול הזה גם מצליח, תראה את היומן שלך, כל החברות שלי מבקשות להתנסות בטיפול גם אם אין להן שום בעיה, אתה פשוט ג...

זיגמונד תקוע! כן תקוע! אני תקוע, אולי תשבי רגע ותקשיבי במקום להסתובב כאן עם נעלי הבית האלה?!

(מרתה מתיישבת לייד ומלטפת את ראשו)

זיגמונד זאת ליזה רוזנשטיין. אישה צעירה בת 25. נישאה לפני חמש שנים, על פניו בריאה לחלוטין. מצב הלב תקין. הדופק תקין. לחץ דם תקין, יציאות סדירות, אולם מזה כשנתיים היא סובלת מכאבי ראש משתקים, המופיעים אצלה בדייקנות חד חודשית ותמיד מתלווים למיגרנות האלה שני תסמינים שונים לסירוגין: או שהיא נתקפת סחרחורת הגורמת לה לאובדן תחושה ברגליים ואז היא נופלת למשכב מבלי יכולת לזוז מהמיטה. או- שהיא נתקפת התפרצויות זעם, צועקת על המשרתים ועל בעלה ואינה נרגעת עד שהוא מפטר את הגנן.

מרתה למה דווקא את הגנן?

זיגמונד משום שבכל ההתקפים האלה, נדמה לה שהיא רואה את ראשו של הגנן מחובר לגוף של תיש ומרחף בחדרה, והתיש הגנני הזה מאיים לטענתה לתקוף אותה.

מרתה ואולי הגנן באמת תוקף אותה?

זיגמונד לא מרתה, הוא לא תוקף אותה ואת זה אני יודע בוודאות. ראשית משום שבעלה אסר על הגנן להיכנס לבית ואף שכר שומר ראש מיוחד שיעמוד לייד הדלת כל זמן שהגנן עובד בגינה, ושנית, משום שלא מדובר בגנן אחד, אלא בכל גנן שעובד אצל משפחת רוזנשטיין. כל גנן מחזיק מעמד שלושה חודשים, עד שליזה נתקפת מגרנות ואז בעלה נאלץ לפטר אותם ואת בוודאי אינך מתכוונת לטעון, שכל הגננים שבעולם, מנסים לתקוף דווקא את ליזה רוזנשטיין

מרתה למה הר רוזנשטיין שוכר עוד ועוד גננים, אם הם כל כך מעציבים את אשתו?

זיגמונד משום שהר רוזנשטיין אוהב את אשתו ואשתו אוהבת ורדים. ולכן, הוא רכש עבורה בית החלומות והקיף אותו בוורדים נדירים שאותם הוא מייבא מרחבי היבשת.

מרתה כן, ורדים באמת זקוקים להשגחה. הם מאוד עדינים. במקרה כזה הם באמת צריכים גנן. ***(פאוזה למחשבה)***ואתה אומר שההתקפים התחילו מהרגע שהם עברו לבית החלומות?

זיגמונד כחצי שנה לאחר מכן, החלו ההתקפים והם הלכו והחמירו, עד שהוזעקתי אליה לפני חמישה חודשים בעיצומו של אחד ההתקפים ומאז אני מבקר אותה יום יום, אבל לא מצליח לרדת לשורש הבעיה, וזה מדיר שינה מעיני ... אני אובד עצות. מרתה מה את עושה?

(מרתה הולכת לקופסת הקוקאין של פרוייד ומנסה להריח קוק, היא מסתבכת אתו וחלק מהחומר נשפך, זיגי מתעצבן...לאחר מספר ניסיונות היא מצליחה לעשות זאת כמו שצריך)

מרתה מתחשק לי לנסות את התרופה המרגיעה הזאת שלך...

זיגי: בבקשה אפל שטרודל שלי אבל בזהירות

(הוא מלמד אותה להסניף קוק, החומר גורם לה להתעטש ולוקחים מספר ניסיונות עד שהיא מצליחה. הקוקאין מתחיל להשפיע על מרתה)

מרתה כמה גננים כבר תקפו את ליזה רוזנשטיין?

זיגמונד: חמישה עד היום

מרתה ואיך הוורדים האומללים מגיבים לתחלופה הזאת?

זיגמונד גינה שלמה הולכת וקמלה, רק אתמול התלונן בפני הר רוזנשטיין בנושא, ואמר שאם לא יהיה שיפור במצבה של אשתו הוא יאלץ לעקור את שיחי הוורדים, ולשתול במקומם צמחיה עמידה שאינה זקוקה לטיפול שוטף... אבל מרתה מה חשובים עכשיו הוורדים?... אני אומר לך שאני אובד עצות, כבר המלצתי על מלחי הרחה ואמבטיות מרגיעות, אפילו שקלתי בלית ברירה מכות חשמל למרות שאני מתנגד בחריפות לפתרונות מכניים, ונחוש בדעתי שהטיפול בדיבור יכול לעשות פלאים. יש לי תחושה שהעניין קשור בטיב יחסיה עם בעלה, אבל בכל פעם שאני מנסה לדבר אתה על זה, היא פשוט מצחקקת, נשבעת שאין מאושרת ממנה בנישואין, שפער הגילאים בינה לבין בעלה, דווקא מגביר את האהבה שלה אליו, וכשאני מנסה לברר ולרדת לעומק היחסים האינטימיים של השניים, שוב תוקפת אותה הסחרחורת, שוב נדמה לה שהגנן עומד שם מאחורי הדלת והיא מתעקשת שאבדוק אם היא נעולה, ונתקפת קוצר נשימה...

מרתה איזו הסטרית.

זיגמונד נו בוודאי מרתה בוודאי, אין כאן כל חידוש, הרי זה מובן מאליו אני אבחנתי את זה כבר בביקור הראשון, זאת היסטריה, יש כאן את כל התסמינים - התכווצות שרירים, שיתוק זמני, נימול, נוקשות, מיגרנה, דיכאון, התקפי הזעם הבלתי מוסברים, ושימי לב מרתה, כאשר אני צובט אותה ברגליה בזמן שהן משותקות, אני צובט אותה בדיוק היכן שהיא מתלוננת על נימול כן? אז במקום שתגיב בכאב או צעקה, יש לה הבעה מוזרה שמעידה על עונג יותר מאשר על כאבים.. היא מצניעה מן חיוך קטן, ואחר כך כאבי הראש שלה מתגברים והיא שוקעת בקטטוניה... זה מזכיר את המקרה של העלמה אליזבת, אותו חיוך מסתורי כשנוגעים במקום המשותק לכאורה,, אותן תופעות ואפילו חזיונות דומים. פעם זה נחש ופעם תיש גנני. יש כאן משהו, אני חש, או יותר נכון בטוח, משהו שקשור ביחסן אל המיניות, ואני מרגיש את הקשר, אני פשוט יודע שהוא שם אבל הוא חומק ממני, ואני לא מצליח לתפוס את זה,. אין לי תאבון, אני לא ישן, אני אפילו לא מצליח לחלום אני תקוע תקוע...

מרתה ליזה רוזנשטיין שלך היא שקרנית היסטרית.

זיגמונד שקרנית !? היא בהחלט הסטרית אבל למה שקרנית? האישה סובלת! אני לא מצליח לסייע לה וכל הזמן המבוזבז הזה בעלה משלם בעין יפה, אך מכיוון שאין התקדמות בטיפול אני חש רגשות אשם

(מרתה מתחילה לצחוק)

זיגמונד זה מצחיק אותך?!

מרתה כן... ***(צוחקת)***כלומר לא... כלומר כן

זיגמונד רגשות האשם שלי מבדרים אותך עד כדי כך? ואולי התרופה משפיעה עלייך..

מרתה ***(צוחקת)***אני לא צוחקת על רגשות האשם שלך זיגי... אני פשוט... אתה מוכרח להבין שכל הסיפור הזה עם הגנן לא היה ולא נברא...

זיגמונד מה?

<u>תמונה שתים עשרה: ז'ני ומרקס</u>

(קארל מסיר את המעיל שלו, מושיב אותה על הארגז ומניח ראשו על ברכיה, הם יושבים כך זמן מה. קארל נשבר בחיקה של ג'ני. שתיקה, לאחר זמן מה מתחיל לבכות בשקט)

ז'ני קארל?***(שתיקה)*** אתה בוכה?***(שתיקה)***

קארל את שונאת אותי...

ז'ני זה לא נכון

קארל את אמרת ז'ני ואת צודקת... אני רוצח...

ז'ני לא התכוונתי באמת... אני באמת בורגנית מיובשת, עושה סצנה בגלל איזה גביע... גאון כמוך לא צריך להטריד את עצמו בתשלומים לקצב... אתה רועד... קר לך?

מארקס ***(כמו מתעורר מתוך קיפאון)*** זהו ז'ני. זה נגמר

ז'ני ***(מבולבלת)*** מה נגמר?.

מארקס הכלל! אני החלטתי ! גמרנו ברונית, אני חוזר לאוניברסיטה!

ז'ני איזה שטויות, מה תלמד שם?

מארקס פילוסופיה, סוקרטס אפלטון אריסטו...

ז'ני אתה שונא את סוקרטס, ומתי תכתוב את המאמרים שלך?

מארקס זהו ז'ני, אין טעם להמשיך להילחם, עשינו מה שעשינו, אבל השינוי עוד לא הגיע, האנשים פוחדים, המשטרה רודפת אותם ויש להם משפחות לפרנס וגם לי יש משפחה לפרנס. הייתי אנוכי, חשבתי רק על עצמי וסיכנתי אתכן איזה גבר לא יכול להזמין רופא לבנות שלו כי אין לו כסף

ז'ני מהפכן...

מארקס אני מתחיל לתעב את המהפכה הזאת ז'ני... במקום לכתוב מאמרים שאף לא קורא אני אתחיל לפרנס אתכן כמו שצריך, ואם לא יקבלו אותי לאוניברסיטה ניסע כולנו לאמריקה, אני אעלה על האוניה בתור מסיק

ז'ני ***(צוחקת)***אני ממש רואה אותך מסיק באוניה...

מארקס שם יהיה לנו בית מחומם, בשר, גבינות, ביצים והבנות של קארל מרקס לא ילכו לבושות בסחבות... מהיום אני דואג לכן, ומשאיר את ההיסטוריה לאחרים.

ז'ני אתה לא יכול לעזוב את הכל,

קארל: אני יכול! ואני עוזב אין יותר הפגנות, אין ועידות, אין אספות מלאות להט שלא יוצא מהן כלום זהו די... ***(לוקח את המאמר ומתחיל לקרוע)***

ז'ני ***(חוטפת את המאמר ממנו ומתחילה לסדר את הקרעים)***די! קארל! אסור לך אין לנו את הפריבילגיה להיכנע ולוותר בגלל רגע של ייאוש.... כבר הפסדנו כל כך הרבה, הקרבנו שני ילדים בשביל המהפכה, אסור שכל זה יהיה לשווא...

<u>תמונה שלוש עשרה: כסנתיפה סוקרטס</u>

כסנתיפה גאוותן מנופח, זה מה שאתה. מנופח

סוקרטס מה עוזרים לך הגידופים האלה, הם לא ישנו אותי. גזר דין זה גזר דין.

כסנתיפה קריטון ופידון הציעו להבריח אותך. יש להם כסף הם ישחדו את השומרים

סוקרטס מי אמר שאני מוכן לברוח?

כסנתיפה אתה חייב לברוח, בשבילנו

סוקרטס מי שבורח מודה באשמה... ואני לא אשם... לא קלקלתי את הנוער, לא כפרתי באלים, אני לא בוגד, לא התחננתי לרחמים של שופטים מושחתים ומטומטמים . עצם העובדה שבית המשפט מציע רחמים מעידה על כך שצדק, אין שם.

כסנתיפה חח צדק, מילה טיפשה של גברים שחושבים שהם חכמים, אין דבר כזה צדק, יש אדם חי או אדם מת!

סוקרטס המוות לא מפחיד אותי. אני מעדיף לעזוב את העולם המושחת הזה, להיפטר מכל אותם טיפשים, שמכנים עצמם שופטים ולפגוש בעולם הבא, גיבורים אמתיים, את אגממנון המצביא שהוביל צבא שלם לטרויה, את אודיסאוס הגיבור, את פרומתיאוס שהעז לצאת נגד שרירות הלב של האלים, חכמים אמתיים שלא בגדו בעצמם בשם הכסף או החיים...

כסנתיפה כן בגדו, כן בגדו! ראיתי בתאטרון! אגמנון הקריב אתה בת שלו כדי לצאת לקרב, אודיסאוס השאיר אישה לבד במשך נצח וגם אתה בוגד בי ובבנים מפקיר אותנו כאן לבד, במקום ללמד את הבנים שלך ולחנך אותם ל"עקרונות הצדק" שהמצאת, אתה מעדיף להיפגש עם צל של צל מן העבר, ולכפות על כל המשפחה שלך גורל של קבצנים.

סוקרטס ***(מאבד סבלנות)*** כבר הסברתי לך שלא יכולתי אחרת!

כסנתיפה בטח שיכלת, כל אחד יכול לבחור את העונש שלו אתה בחרת ברעל אבל יכולת לבחור בגלות...

סוקרטס מה יש לי לעשות בגלות?

כסנתיפה להיות אתנו,, לגור על שפת הים, ללכת על החוף בבוקר, לדוג דגים עם למפרוקלס, הוא דייג מצוין, לראות שקיעה, להסתכל בכוכבים, ללמד את סופרוניקוס לקרוא, לצחוק עם מנקסינוס הוא

ילד מצחיק, וגם חכם, רק אתמול שאל אותי אם אחרי ששותים כוס של רעל, אפשר לשתות שיקוי חיים...*(סוקרטס צוחק)* מה אתה צוחק? שם בלי התלמידים שלך, אולי היית שותק קצת ולא מרגיז אף אחד, והיינו יכולים להיות משפחה.

סוקרטס אני לא איש של ים וכוכבים,, אני אדם של עיר ושל מילים, אני חייב ללכת לשוק ולדבר עם אנשים, לעורר אותם לחשוב, אין לי חיים בלי הפילוסופיה.

כסנתיפה כן פילוסופיה, אני יודעת בדיוק איזה פילוסופיה אתה עושה שם מאחורי הדלת עם אלקבידס

סוקרטס מה פירוש עושה מאחורי הדלת

כסנתיפה כן, עושה, מאחור ומלפנים, ושוב פעם מאחור, בעצמי ראיתי...מהלילה הראשון ראיתי את הפילוסופיה שלך....

סוקרטס *(בכעס)* הצצת כמו עכבר עלוב דרך החורים?

כסנתיפה לא הצצתי. הקשבתי מאחורי הדלת, רציתי ללמוד אבל למדתי שהחכמה היא רק תרוץ לניאופים שלך,

סוקרטס מי את שתכפישי את היחסים ביני לבין אוהבי החכמה, את שכל היום מתגלגלת עם התמנונים? את יכולה לקרוא לי גאוותן מנופח שעסוק רק בעצמו, את יכולה לבוז לי כי אני מפקיר את הילדים, אבל להטיל רפש בשיחות שלי עם חברי?! את חשבת פעם מחשבה אחת שיש בה טעם?

כסנתיפה חלמתי שתלמד אותי לחשוב, שתגלה לי את הסודות של הטבע, שתלמד אותי איך אפרודיטה לוחשת אלינו דרך הצוף של הפרחים, רציתי להיות משוררת,, ובמקום זה הפכתי למוכרת תמנונים. אבא לא רצה, הוא לא רצה שאתחתן אתך, את רק ילדה עוד הרבה ירצו אותך, ככה הוא אמר, בטח ידע מה מדברים עליך, אבל אני טיפשה, רציתי את הפילוסוף, חשבתי שאלך בשוק ויפנו לי את הדרך, במקום זה סותמים את האף בגלל הסירחון של הדגים, לועגים לי ועושים קרניים מאחורי הגב שלי. אתה חושב שאתה מישהו כי אתה יודע מילים יפות? הגוף שלך נגוע בתשוקה כמו כל האנשים, אני ראיתי, ראיתי אותך מביט באלקבידס הצעיר, בעיניים מבריקות מדמעות של אהבה, מלטף אותו, מתחנן למגע, מנשק את השפתיים שלו בנשיקות קטנות,... הייתי צעירה, יפה, בבוקר התרחצי, טיהרתי את עצמי והתפללתי להרה, שתתן לי אושר ושמחה ומשפחה, חיכיתי לך על מיטה נרגשת, ואתה באת אלי כמו אל פרה, מאחור, שפכת הכל לתוכי, ואחרי זה? כלום... כלום... כלום.

סוקרטס תירגעי כבר! אין מידה רעה יותר מהקנאה...

כסנתיפה ומה עם הקנאה שלך לבשר צעיר שיציל אותך מהזקנה? קלקלת לנו את החיים

סוקרטס קלקלתי? את בכלל יודעת מה זה קלקול?

כסנתיפה קלקול זה כשהופכים משהו טוב ללא טוב

סוקרטס אבל אם את אומרת שהכל היה רע מהלילה הראשון, אז מה בדיוק קלקלתי?

כסנתיפה אבל למה התחתנת איתי? בשביל מה? כדי שאדוג בשבילך תמנונים? כדי שאלד לך ילדים שאתה לא יודע עליהם כלום? כדי להצחיק את החברים שלך ולספר עלי שקרים? הוצאת לי שם של אישה רעה ומכשפה, בכל מקום אומרים, תיזהר מכסנתיפה, אל תתקרב אליה היא תכיש אותך כמו כסנתיפה, מסכן, אשתו מרושעת כמו כסנתיפה, ואני בולעת את העלבונות שותקת ולא מספרת איך הפילוסוף הגדול מתנהג לאשתו.

סוקרטס ברגעים האחרונים שלי אני צריך להתעסק עם רחמים עצמיים של אישה רגזנית? מספיק אישה! אין בך בושה?

כסנתיפה לי אין בושה?... לך אין לב... אה..!

<u>תמונה ארבע עשרה זיגמונד ומרתה</u>

זיגמונד ברור שהסיפור עם הגנן ולא היה ולא נברא, הרי אמרתי זאת בעצמי, אבל לטעון שהאישה המסכנה משקרת?

מרתה אמרת שההיסטריה תוקפת אותה פעם בחודש...

זיגמונד כמו שעון

מרתה ונמשכת חמישה ימים

זיגמונד לא לאמרתי את זה אבל...כן...

מרתה והאם אלה במקרה הימים שאחרי הדם הנשי?

זיגמונד יתכן... כלומר... בהחלט יתכן, בעלה רמז משהו, אמר שהיא מסרבת להתקרב אליו באותו זמן... ולפני כן יש לה את הדימום החודשי כך שהם ממעטים לקיים יחסי אישות.. אבל יקירתי מה היא בעצם הדיאגנוזה שלך ?

מרתה: אתה אמרת שהגנן לא מנסה לתקוף אותה, ואני אומרת שבתוך תוכה היא דווקא היתה רוצה שהוא יתקוף אותה.

זיגמונד: מה זאת אומרת רוצה?

מרתה: כלומר ... יש לה מן פנטזיה כזאת.

זיגמונד: ולמה שהיא תרצה שאיזה גנן פשוט יתקוף אותה באלימות

מרתה: כי... לנו הנשים יש פנטזיות.... גם לי לפעמים ...

זיגמונד: לך?

מרתה ***(בפרץ של החלטה)*** זיגי, אתה מוכן לכבות את המנורה,***(הוא מנמיך את האור)*** ועכשיו תקשיב למה אני מספרת לך משום שזאת פעם ראשונה ואחרונה שאני מדברת על הנושא הזה....

זיגמונד מקשיב

מרתה ותבטיח לי שלעולם לא תבקש ממני לחזור על הדברים

זיגמונד אני מבטיח

מרתה וגם לא תבקש ממני עוד ועוד פרטים ולא תטיל ספק בעובדות ולא תתחקר אותי כמו שאתה עושה עם הפציינטיות שלך.

זיגמונד אבל מרתה, אין לי שום כוונה לתחקר אותך, את לא חולה בשום דבר, את האישה הבריאה ביותר שפגשתי בחיי.... את מסודרת, ויעילה וחסכנית, ומלאת שמחה, ואף פעם לא מזניחה את חובותייך. את האפל...

מרתה תקשיב לי זיגי! לא קל לי לדבר על זה. אבל אני פשוט חייבת...טוב.... אז...זה התחיל כשהייתי בת ארבע? או חמש? הלכתי עם אמא ומינה לקטוף פרחים ביער, זה היה אחרי הגשם הראשון, והיער היה מלא ריחות של סתיו, והפטריות היו כל כך יפות וגדולות, ורציתי לקטוף פטריה.. אז אמא ומינה קטפו פרחים ואני הלכתי לפטריות ופתאום הם היו שם: הסוס והסוסה. אחד על השנייה, והסוס התרומם ויצא מהסוסה...ואני ראיתי... זאת היתה הפעם הראשונה שראיתי... וזה היה מרתק, וגם מבהיל.... ואני שכחתי מכל זה עד ש....

זיגמונד את הדחקת את זה מרתה.

מרתה הדחקתי את זה? ...

זיגמונד דחקת את זה לאזור חשוך בתוך הזיכרון שלך.

מרתה תקשיב לי זיגי ואל תפריע בבקשה.. הדחקתי את המראה עד שהגיע הדם הנשי, ואיתו תחושות שעלו בי כאן ***(והיא מסמנת על השדיים)*** וגם.. ***(ובעדינות על אברי המין)***והזיכרון הזה חזר אלי

זיגמונד כפי שקורה פעמים רבות אצל נערות בתוליות שהחרדה תוקפת אותן עם המפגש שלהן במיניות

מרתה אבל לא הרגשתי חרדה זיגי.

זיגמונד ***(תמה מאוד)***לא? !

מרתה ההיפך בכל פעם שנזכרתי בסוס הזה, עלתה בי מן חמימות נעימה שכזאת. ואחרי כמה זמן גיליתי שאם באותו זמן שאני נזכרת בסוס, אני מניחה את היד שלישם למטה ו... מרעידה אותה... החמימות עוטפת את כל כולי, ומתפשטת בתוך הגוף שלי עד למן שיא של ריגוש... ש אחריו אני שוקעת בשינה מתוקה מתוקה...

זיגמונד זאת אומרת שאת...

מרתה זיגי! הבטחת

זיגמונד שש. ש... מקשיב מקשיב

מרתה ועם הזמן המראה השתנה, ומצאתי את עצמי....מצאתי את עצמי, על הסוס... עשיתי משהו נורא, ועכשיו אני מובלת למנהל הפנימיה, כי אני ילדה לא טובה, לא לבשתי תחתונית, ואני יודעת שמגיע לי עונש כי אני ילדה רעה רעה, והסוס יוצא מהיער דוהר ברחובות, ואני עליו ילדה קטנה בלי תחתונית, ואז הסוס נעצר ליד בניין גדול ואפור, ואני יורדת ממנו, ופותחת את הדלת והולכת במסדרון ארוך ארוך, ואני יודעת שמגיע לי עונש, כי אני לא טובה, אני ילדה מושחתת ואז מישהו דוחף אותי לחדר של המנהל, והוא יושב ליד השולחן, ושותה יין... קורא לי להתקרב ולעמוד לידו, ואני מתקרבת, והוא מגיש לי כוס יין, ומצווה עלי לשתות אותה, ואני שותה וזה קצת מר, אז אני מנגבת את השפתיים שלי, ופתאום הוא מושיב אותי על הברכיים המפוסקות שלו, ואני מתפללת שלא יעשה את זה אבל הוא מכניס.... לי את היד מתחת לשמלה שלו ואומר, "מה זה העלמה הקטנה... היא בלי תחתונית?" ואז...בבת אחת הוא מושיב אותי על תסלח לי... איבר המין שלו...וחובט בטוסיק שלי... והמילים שלו הופכות לשיר... העלמה הקטנה... בלי תחתונית.... נבזית, נזבית, נבזית.../ העלמה הקטנה, בלי תחתונית, נבזית, נבזית נבזית/ עלמה, קטנה, נבזית / קטנה נבזית נבזית נבזית נבזית... ואז ברגע הזה, אני מרגישה,מ... מ.. מ..

זיגמונד מבועתת?

מרתה ממעונגת... מממרוגשת מין ריגוש שמיימי שכזה...

זיגמונד מממסופקת?!!??

מרתה מממם, ומאז בכל פעם שאני ...אחרי שאני ממלאה את חובתי למוסד הנישואין, ואתה שוקע בשנת החלומות שלך ואני מתקשה להירדם, אני פשוט...

זיגמונד עולה על הסוס ונוסעת לחדר המנהל..

מרתה בדיוק זיגי. ואני אפילו לא צריכה לעשות שום דבר, אני רק מדמיינת.. דברים שלא היו ולא נבראו, אף מנהל פנימייה לא בעל אותי, הרי לא הייתי בפנימייה, אתה יודע, אני קוראת לזה דמיונות השווא שלי.

זיגמונד דמיונות- המה שלך?

מרתה דמיונות השווא שלי, שלי ושל ליזה רוזנשטיין ושל הפציינטיות האחרות...

זיגמונד אבל זה לא יתכן מרתה, אם זה נכון, אז את טוענת שהפציינטית שלי משקרת לי?

מרתה היא לא משקרת זיגי, היא רק מדמיינת בדיוק כמוני.

זיגמונד ***(מתלהב)*** אז את אומרת שליזה רוזנשטיין, לא מדמיינת שהגנן רוצה לתקוף אותה, היא פשוט מדמיינת שהוא בועל אותה בלהט והיא אפילו נהנית מזה, אבל אז ייסורי המצפון שלה גורמים לה לחשוב שהיא בוגדת בבעלה,

מרתה המבוגר ממנה ב 30 שנה, לעומת הגנן, הצעיר והחסון...

זיגמונד שאותו היא היתה רוצה למצוא במיטתה...

מרתה בדיוק זיגי, ליזה רוזנשטיין אוהבת את בעלה

זיגי: אבל הגוף הפיזי שלו לא אטרקטיבי בעיניה, ולכן היא מפצה את עצמה בעזרת דמיונות השווא שלה עם הגנן, ומכיוון שהיא אישה מחונכת ומשכילה היא מרגישה אשמה, ומענישה את עצמה באמצעות כאבי ראש, ונימול בלתי נסבל במפשעה...וזה בדיוק מה שאני חשבתי כל הזמן... אני ידעתי, אני ידעתי בחוש ועכשיו מצאתי את החתיכה החסרה שלי , תכתבי מרתה , ***(קם אל המכתבה שלו ומתחיל לכתוב)*** " שדמיונות השווא הופכים לכאבים פיסיים ומוחשיים.***(כאן עוצר לחשוב לרגע)*** רגע אחד: היא בעצם... משליכה את הכעס על עצמה אל הגנן ומלכלכת אותו בדמיונות שהיא רואה אותם כמטונפים

מרתה נכון זיגי כל הדחף לגרש את הגנן, אינו אלא "השלכה", בדיוק כמו שאמרת הרגע. השלכה, זה נשמע טוב.. זכור את המילה הזאת meineliebe... השלכה, אחות תאומה של ההדחקה, אני אחפש לה מקום כשאמשיך עם הגהות לספר החדש שלך...

זיגי: ***(ממשיך להרהרבקול)*** אז כדי לרפא את החולה אני צריך לעמת אותה עם דמיונות השווא האלה, לגרום לה להודות בהם, ולהסביר לה שרגשות האשם הם המקור לכאבים שלה, והיא בעצם סובלת מתשוקה לא מסופקת. משום שאינה מצליחה להגיע לאורגזמה מלאה עם בעלה ***(וכאן נופל אצלו האסימון)*** שאינו... מצליח. ל-ס-פק.. אותה... מרתה?!

מרתה ארנבון?

זיגמונד את בעצם בוגדת בי!

<u>תמונה חמש עשרה: ז'ני ומארקס</u>

מארקס מה הטעם בכל המהפכה הזאת אם את כבר לא אוהבת אותי.

ז'ני אני לא אמרתי את זה.

מארקס את אמרת שאת שונאת אותי, ואת צודקת, גם אני שונא את עצמי...

ז'ני שטויות קארל, זה שאני שונאת אותך לא אומר שאני לא אוהבת אותך...

מארקס באמת?

ז'ני ברור אדיוט ***(מנשקת אותו)*** בוא, נלך, קור אימים, הלילה נישן עם הבנות בכנסיה,, מחר נכתוב לאנגלס הוא כבר יחשוב על משהו, נכתוב לו גם על "פועלי כל הארצות התאחדו".זה ישמח אותו

מארקס ונוסיף גם את הזעם שלך למכתב.

ז'ני הזעם?

מארקס אף פעם לא ראיתי אותה כועסת ככה, כמה עוצמה יצאה ממך, איזה כוח, והכל בזכות הקור והרעב, וההשפלה שספגת מבעל הבית הרקוב הזה, בייסורים האלה, שם נמצאת האש שלנו ז'ני... לשם אנחנו צריכים לכוון כשאנחנו הולכים מבית חרושת אחד לשני,

ז'ני בדיוק, אנחנו צריכים להפסיק לדבר איתם במילים גבוהות על צדק ועל שוויון, וצריכים כל הזמן להזכיר להם, שבזמן שהם קופאים מקור וסופרים גרושים אנשים שמעולם לא עבדו, בזים לכל מי שקם בחמש בבוקר ויוצא לעבודה בכפור הלונדוני...

קארל נכון ז'ני, צריך להדגיש את ההבדלים האלה, לספר להם על החיים הנבובים והנוחים של הבורגנים

ז'ני צריך לעורר בהם בוז לאנשים האלה, לגרום להם להתגאות במי שהם,

קארל ואני צריך לשמש דוגמא... כבר מחר אלך להציג מועמדות למשרה של פקיד בחברת הרכבות

ז'ני מה עכשיו?

קארל כן ראיתי מודעת דרושים בעיתון

ז'ני אבל אתה לא יכול להיות פקיד, את רגזן, כתב היד שלך נוראי, אתה תעשה להם בלגן עם כל החשבונות, אני אלך! אני אקום מוקדם בבוקר, אתה תעיר את הבנות ותיתן להן אוכל לפני שתצא למוזאון ..

קארל בשום פנים ואופן לא! את לא יכולה ללכת לעבוד בחברת הרכבות

ז'ני למה לא?

קארל כי את ברונית יפה שלי...***(מנשק אותה)***

<u>תמונה שש עשרה מרתה וזיגמונד</u>

מרתה אני בוגדת?

זיגמונד ואת אפילו נהנית מזה... בשם אלוהים מרתה.

מרתה ארנבוני שלי, איזה שטויות, הרי כל זה לא היה ולא נברא,..

זיגמונד וכמה זמן... זה נמשך הדמיונות שווא האלה שלך...

מרתה זה התחיל בתקופת האירוסין שלנו, ארבע שנים זה הרבה זמן זיגי, אז התנחמתי בדמיונות. נשבעתי לעצמי שאפסיק עם זה ברגע שנתחתן, ובאמת הצלחתי לשכוח אותם לזמן קצר, אבל אז התחילו הסחרחורות, וראיתי שהן נעלמות בכל פעם שהרשתי לעצמי לדמיין וליהנות מזה, ואני כל כך שמחה שסיפרתי לך... כי כל הזמן הרגשתי שאני...

זיגמונד מרמה?

מרתה לא מרמה אבל... לא חשוב ארנבון שלי... הבטחת שלא נדבר על זה יותר... זהו, אני מרגישה הקלה. ועכשיו כשאין לנו יותר סודות, בוא למיטה... אפל שטרודל שלך מחכה לך....***(מלאת חיוניות ותשוקה ואומץ לב, בגלל הקוקאין והוידוי היא מנסה למשוך אותו אליה, כשהיא נשכבת במרכז המיטה, אבל שום דבר לא מסתדר ביניהם מבחינה פיזית)***אני האפפל שטרודל העסיסית הקצפתית הלוהטת שלך . . ***(היא מנסה ומנסה אך לשווא, התשוקה של זיגי אליה נעלמה כלא היתה)*** זיגי !

זיגמונד לא עכשיו מרתה, גם התנוחות, גם הדמיונות, אני צריך לעכל את זה...

<u>תמונה שש עשרה: סוקרטס וכסנתיפה</u>

סוקרטס נכון, עשיתי לכם עוול הזנחתי אותך, הזנחתי את הילדים שלנו, אבל זה הדבר היחיד שיכולתי לעשות. אני הגעתי לעולם הזה להיות כמו זבוב בקר. ראית פעם זבוב בקר? הוא נצמד לעור של החיה, עוקץ ולא נותן לה רגע של מנוחה. וככה גם אני. אני שואל, וחוזר ושואל, הופך כל טענה, ומציב תמונת מראה מול הטוען כדי שיסתכל טוב יותר במציאות. אני מעודד אותם לחפש אחר הטוב והנכון והצודק, בלי לפחוד משליטים שמחפשים עוד כוח

כסנתיפה אז למה לא הלכת לפוליטיקה? בקשו ממך? יכולת לשנות הכול.

סוקרטס לא יכולתי. בואי אגלה לך סוד. מילדות, יש קול, אשר לוחש לי על האוזן, ומכוון אותי מה לעשות, וממה להימנע, ובכל פעם שרצו שאהיה פוליטיקאי, או איש של מלחמה וכיבודים, הקול גער בי הסיט אותי ממנעמי הכוח ואמר לי: "סוקרטס, פתאום אתה רוצה להיות שליט, ממציא חוקים? איזו צורה תהיה לו לעולם, שבו הכוח והכסף מעוור את עיני האנשים עד שהם פוחדים לחשוב, ולומר את דעתם? אתה לא איש של כוח ושררה, אינך יכול להיות שליט, לא לשם כך הגעת לעולם, לך סוקרטס, רד לעם..."

כסנתיפה ***(מוקסמת כילד)***אז זה הדמניון שלך?

סוקרטס ***(משועשע)*** גם עליו שמעת מאחורי הדלת?

כסנתיפה בכל פעם שהיה לי זמן הקשבתי...

סוקרטס כן זה הדמניון שלך וככה הוא שולח אותי כל יום לשוק, להעיר את כוח החכמה בכל אדם... ללא תמורה. אל תכעסי על מי שרק מגשים את ייעודו.

כסנתיפה ומה איתי...? גם אני רוצה ללמוד... למה לא הערת בי את כוח החכמה.

סוקרטס את אישה.

כסנתיפה אז מה? אין לי זכות למחשבה, לידע? רק הגוף קובע את גורל הנפש?

סוקרטס את רוצה ללמוד?

כסנתיפה כן..

סוקרטס מה את רוצה ללמוד?

כסנתיפה למה מישהו אוהב אחד ולא אחר?

סוקרטס ומה זאת אהבה כסנתיפה?

כסנתיפה אהבה זה שאני שומעת אותך צוחק עם קריטון מאחורי הדלת ובוכה..

סוקרטס ולמה את בוכה?

כסנתיפה בגלל קנאה.

סוקרטס ומה היא הקנאה?

כסנתיפה שמשהו שאתה רוצה שיהיה שלך, הוא לא שלך ואז אתה כועס.

סוקרטס יפה אמרת... אם כך אהבה היא כעס?

כסנתיפה לא... אהבה זה משהו יפה וטוב... עדין כמו פרפר...

סוקרטס אז אם קנאה היא כעס ואהבה היא לא כעס... אז קנאה איננה אהבה נכון?

כסנתיפה נכון

סוקרטס אז מה זאת אהבה... נסי שנית...

כסנתיפה אהבה זה שאני מלטפת עלה של פרח שפרח בגינה לאט לאט בעדינות, אהבה זה שלמפרוקלס צוחק ואני צוחקת איתו... אהבה זה שאתה ישן ובשקט שקט אני מסתכלת עליך

סוקרטס יפה אמרת כסנתיפה, את מתקרבת לאמת, יש כאן רגעים של אהבה שאין בה כעס או קנאה, ומה המשותף לכל הרגעים האלה?.

כסנתיפה ש...הם עושים נעים בגוף שלי...

סוקרטס איפה בגוף...?

כסנתיפה ***(שמה יד על ליבה)*** כאן...

סוקרטס בלב..?.

כסנתיפה כן בלב.

סוקרטס ומה עושה הלב...?

כסנתיפה דופק?

סוקרטס דופק.. ודפיקותיו נותנות חיים נכון?

כסנתיפה כן

סוקרטס ומי מצווה עליו לדפוק...

כסנתיפה ***(חושבת)*** מעצמו... הוא דופק מעצמו

סוקרטס נכון. ואפשר לבקש ממנו כן לדפוק או לא לדפוק?.

כסנתיפה ***(מנסה)*** לא... אי אפשר.

סוקרטס נכון. אי אפשר. הלב דופק או לא דופק מרצונו שלו. אולי עכשיו תוכלי לדעת למה מישהו אוהב אחד ולא אחר.

כסנתיפה כי כך הלב שלו רוצה?

סוקרטס כן... אי אפשר לתת ללב פקודה.

כסנתיפה חבל...

סוקרטס כן... חבל

(שותקים)

(דפיקה בדלת. כסנתיפה נצמדת לדלת)

כסנתיפה לא...

סוקרטס כן... הגיע הזמן.. את צריכה ללכת. החברים באים לשתות איתי את כוס התרעלה..

כסנתיפה אני רוצה להישאר..

סוקרטס אי אפשר. סוקרטס הולך, חוזר הביתה, אסור שיבבות נשים רגשניות יפריעו לקדושת הרגע.

כסנתיפה ולא תגיד לי משהו?

סוקרטס מה.

כסנתיפה משהו!

סוקרטס אין עוד מה לומר. "אנו הולכים כל אחד לדרכו. אני למוות, את לחיים. הגורל הטוב מבין השניים ידוע אך ורק לאל."

(כסנתיפה פורצת בבכי, מרתה וז'ני באות אליה, מחבקות אותה, מלוות אותה אל מחוץ לתא המאסר. נכנסת מוסיקה ומתחיל קטע תנועתי)

השחקנית שמשחקת את מרתה

מרתה פרויד ילדה לזיגמונד שישה ילדים,

כל חייה טיפלה בבעלה במסירות,

עשתה הגהות לספריו

עודדה והעריצה את שיטתו הטיפולית

והעלימה עין מן הרומנים שניהל עם אחותה

היא הקדישה את חייה ליצירת המצע שאפשר לו להתמסר לעבודתו ולהגותו.

בביוגרפיה האחרונה שנכתבה על זיגמונד פרוייד הוקדשה למרתה תמונה אחת.

השחקנית שמשחקת את ז'ני

ז'ני מארקס, נטשה משפחה אריסטוקרטית

כדי ללכת בעקבות קארל מארקס,

היא ילדה לו שישה ילדים ושכלה שלושה,

לקחה חלק פעיל במאבקים החברתיים של בעלה,

הסתובבה אתו במפעלים, והייתה שותפה שלו ושל אנגלס

בניסוח הרעיונות המהפכניים.

ז'ני נפטרה ממחלת השחפת זמן קצר לפני בעלה,

וצללה לתוך השכחה.

השחקנית שמשחקת את כסנתיפה

איש לא התעניין בכסנתיפה לאחר מותו של סוקרטס

וודאי הפכה לאישה קשת יום המפרנסת את ילדיה,

שמה הפך שם נרדף לאישה רעה,

ורק רחוב קטן באתונה, נושא את שמה ומזכיר שהייתה בעולם.

סוף

©כל הזכויות שמורות ליוספה אבן שושן ודליה שימקו